

T.C.
AFYONKARAHİSAR
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/471
KARAR NO : 2022/670

DAVACI : TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
VEKİLİ :

DAVALI : AFYONKARAHİSAR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından; "2022 Mali Yılı Gelir Ücret Tarifesi" konulu Afyonkarahisar Belediye Meclisinin 02/11/2021 tarih ve 383 sayılı kararının "TUS kayıt ücreti" kısmı yönünden; hukuka aykırı olduğu, belediyelerin meslek mensuplarına yönelik kayıt tutup, ücret alma yetkisinin bulunmadığı, "TUS kayıt ücreti" adı altında ücret almanın yasal dayanağı bulunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davanın süresi içerisinde açılmadığı, dava konusu TUS ücreti belirlemesinin Belediye Gelirleri Kanunu kapsamında belirlendiği, meclis kararının usul, yetki ve hukuka uygun olarak tesis edildiği belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Afyonkarahisar İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin süre yönünden itirazı yerinde görülmeyerek işin esası hakkında gereği görüldü:

Dava; davacı tarafından, "2022 Mali Yılı Gelir Ücret Tarifesi" konulu Afyonkarahisar Belediye Meclisinin 02/11/2021 tarih ve 383 sayılı kararının "TUS kayıt ücreti" kısmı yönünden iptali istemiyle açılmıştır.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33. maddesinde, "*Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler...*" hükmüne yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun belediyelerin yetkilerini düzenleyen 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de, "*Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek*" hükmüne yer verilmiştir.

03.07.2017 tarih ve 30113 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin tanımlar başlıklı 4.maddesinde: "...z) *Fen adamları: Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina, harita kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik*

T.C.
AFYONKARAHİSAR
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/471

KARAR NO : 2022/670

öğrenim veren, en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanları aa) Fenni mesul: Yapının tüm malzemeleri ve tesisatı ile birlikte, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara, teknik şartnamelere, uygun olarak inşa edilmesinin kamu adına denetimini üstlenen, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensuplarını... ifade eder" düzenlemesine, 57.maddesinin 18.fıkrasında: "Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerekir." düzenlemesine, 68.maddesinde: "... (16) Fenni mesullerin sicilleri, ilgili meslek odalarınca, ilgili idareden alınacak iş bitirme belgeleri de dikkate alınarak tutulur ve yeni bir fenni mesuliyet üstlenilmesinde bu siciller dikkate alınır. (17) Fen adamlarının sicilleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yılsonunda Müdürlüğe gönderilir. (18) Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması Müdürlüğe aittir..." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden;

- Davacı oda tarafından 15/03/2022 tarihli dilekçeyle, "bazı belediyelerin proje müellifi, şantiye şefi veya fenni mesul olarak mesleki faaliyetini yürütecek üyelerden yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi ile ilgili işlemlerin yapılabilmesi için "mühendislik çalışma harcı", "müellif kaydı" veya başka adlar altında ücret alındığının tespit edildiği yargı kararlarıyla bu ücretlerin alınmaması gerektiğinden saptandığından bahisle belediyece tersi bir uygulama varsa ilgili meclis kararının gönderilmesinin" Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı'ndan istenildiği,

- Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 22/03/2022 tarih ve E:45226 sayılı yazısıyla; "02/11/2021 tarih ve 383 sayılı meclis kararıyla tus kayıt ücreti adı altında fiyat tarifesi belirlendiği bununla birlikte yapıların fenni mesuliyeti yapı denetim şirketlerince üstlenildiğinden Belediyece müellifleri zorlayıcı bir uygulama bulunmadığının" davacıya bildirilmesi üzerine, söz konusu meclis kararının "tus kayıt ücreti" yönünden iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta; davalı idarenin 22/03/2022 tarih ve E:45226 sayılı yazısından "tus kayıt ücretinin" fenni mesuliyete ilişkin olarak belirlenen fiyat tarifesi olduğu anlaşılmaktadır.

"Fenni Mesul" ve "Fen Adamları" kavramları gerek İmar Kanunu'nda gerekse Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde, proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27.01.1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerektiği, fenni mesullerin sicillerinin, ilgili meslek odalarınca tutulacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Yine Yönetmelikte, "fen adamlarının sicilleri"nin ise belediye ve mücavir alanı sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağı belirtilmiştir. Öte yandan, 6235 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye'de mühendislik ve

T.C.
AFYONKARAHİSAR
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/471

KARAR NO : 2022/670

mimarlık meslek mensuplarının ilgili odaya kayıt yaptırma zorunluluğu bulunmakla birlikte, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almamaktadır. 6235 sayılı Kanun'da ise mimar ve mühendislerin odaların belirlediği aidatı ödemekle yükümlü oldukları düzenlenmiştir.

Bu durumda; 6235 sayılı Kanunda Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının ilgili odaya kayıt yapma zorunluluğunun bulunduğu ve Odaya aidat ödemeleri gerektiğinin düzenlendiği, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin ilgili meslek odalarınca tutulacağının, fen adamlarının sicillerinin ise belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağının açık bir şekilde belirtilmesi, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almaması ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda da "tus kayıt ücreti" adı altında alabileceklerine ilişkin açık bir hüküm yer almaması nedeniyle, dava konusu meclis kararının "tus kayıt ücreti" adı altında fiyat tarifesi belirlenmesine ilişkin kısmında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVA KONUSU İŞLEMİN İPTALİNE,

2. Aşağıda dökümü yapılan 374,90-TL yargılama giderinin ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 5.500,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3. 2577 Sayılı Kanunun 31.maddesiyle atıfta bulunulan 6100 sayılı HMK'nın 333.maddesi uyarınca artan posta gider avansının öncesinde talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine,

-Kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Konya Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 20/09/2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	80,70 TL
Karar Harcı :	80,70 TL
Y.D. Harcı :	133,00 TL
Vekalet Harcı :	11,50 TL
Posta Gideri :	69,00 TL

TOPLAM : 374,90 TL